

کلام شیعه با تجدیدالاعتقاد خواجه نصیر وارد تحول شد

شهرام پازوکی، عضو هیأت علمی موسسه حکمت و فلسفه ایران گفت: کتاب تجدیدالاعتقاد خواجه نصیرالدین طوسی از کتب کلامی مهمی است که تا به حال هیچ کتابی اندازه آن مورد توجه شیعه و سنی قرار نگرفته است.

شهرام پازوکی، عضو هیأت علمی موسسه حکمت و فلسفه ایران گفت: کتاب تجدیدالاعتقاد خواجه نصیرالدین طوسی از کتب کلامی مهمی است که تا به حال هیچ کتابی اندازه آن مورد توجه شیعه و سنی قرار نگرفته است.

به گزارش خبرنگار مهر، همایش گرامیداشت حکیم خواجه نصیرالدین طوسی عصر روز گذشته در موسسه حکمت و فلسفه برگزار شد.

در ابتدای این همایش شهرام پازوکی، دبیر علمی همایش گفت: پنجشنبه پنجم اسفند ماه روز خواجه نصیر نام گذاری شده است و امسال ششمین سالی است که به بهانه خواجه نصیر برنامه یادبودی در موسسه حکمت و فلسفه برگزار می شود. از همان سال های اول قرار شد به جای بحث های تکراری درباره شخصیت خواجه بیشتر به موضوعاتی که وی به آنها پرداخته صحبت شود. موضوع این دوره از همایش هم امامت نزد خواجه نصیر است.

وی افزود: سابق بحث درباره تشیع بیشتر ناظر به تحقیقات تاریخ و دیپارتمان های اسلام شناسی نبود و بیشتر در محافل شرق شناسی مطرح می شد. یعنی اینکه تشیع نوع فکری است که ربطی به اسلام ندارد. اخیرا هم چندین کتاب در این باره منتشر شده است.

پازوکی ادامه داد: کتاب تجدیدالاعتقاد خواجه نصیرالدین طوسی از کتب کلامی مهمی است که تا به حال هیچ کتابی اندازه آن مورد توجه شیعه و سنی قرار نگرفته است. در واقع مسیر کلام شیعه با این کتاب وارد تحول شده است و خواجه خواسته فلسفه مشائی را تجدید کند. او در کتاب «اوصاف الاشراف»؛ اولین کسی است که از حلاج دفاع می کند. اوصاف الاشراف یک متن عرفانی زیبایی است که خواجه نگاشته است. اینکه او در کتاب «تجدیدالاعتقاد»؛ خود بحث امامت را طرح می کند نشان می دهد که امامت نزد شیعه دارای اختلاف آراء بوده است. یعنی همواره این سوال مطرح بوده که امام کیست و همچنین شیعه همواره دنبال اثبات هویت برای خودش بوده است. در متون دینی و تاریخ اسلام هم می بینیم اینکه شیعه کیست و سنی کیست همیشه جزء مسائل اساسی بوده است. در تمام این دوران ها شیعه برای احراز هویت خود تلاش کرده و خواسته نشان دهد که تشیع مذهبی اصیل است.

این نویسنده و پژوهشگر، ادامه داد: کتاب «نقض»؛ نوشته عبدالجلیل رازی قزوینی در قرن ۶ نگاشته شده است. در این کتاب هم نویسنده همچنان تلاش دارد که برای شیعه احراز هویت کند. چند قرن قبل هم قاضی نورالله شوشتری این کار را می کند. آقابزرگ تهرانی هم بعدها چنین کتابی نوشته است. یک نکته مشترک در میان همه این نوشته ها این است که آنها می خواهند احراز هویت شیعه کنند و واقعیت های شیعه را نشان دهند؛ چراکه بسیاری در آن دوران تشیع را به یک مذهب فقهی و جریان سیاسی تقلیل می دادند. الان هم در بسیاری از محافل آکادمیک نظر قالب این است که شیعه یک مذهب فقهی و جریان کلامی نزدیک معتزله و یا یک جریان سیاسی یا یک جریان ایرانی بر ضد عرب ها است.

پازوکی در پایان موضوع سخنرانی هر کدام از سخنرانان را مشخص و توضیحاتی درباره شیوه انتخاب موضوعات ارائه داد.